

DÉLVIDÉK

(BÁCSKAI NAPLO) — POLITIKAI NAPILAP.

== Szerkesztőség és kiadóhivatal: ==
Szabadka, IV., Rákóczi-u. 30.
Telefonszám 300.

Felolós szerkesztő:
KÖNYA LAJOS

Szerkesztő:
BERKES MÁRK

== Megjelenik mindennap délután. ==
Előfizetési díjak: egész évre 72 K,
félévre 36 K, negyedévre 18 K.

Francia csapatok Lengyelországban.

Krakko, ápr. 15. A napokban újabb francia csapatok vonultak be varsóba, hogy a bolsevisták ellen induljanak.

A cseh-szlovák csapatok Magyarország ellen.

Bécs, ápr. 15. A cseh-szlovák hadügyi minisztérium jelenti, hogy csak azok a cseh-szlovák csapatok, akik Magyarország ellen vonulnak, 500,000 emberre tehetők.

A magyar kommunista kormány és a nemzetiségek

A magyar kommunista kormány elrendelte, hogy mindazon kérvények, beadványok és folyamodványok, amelyek nem magyar nyelven készültek, magyar nyelven kell kiállítani és ugyanazon a nyelven kell válaszolni is rájuk.

Lenin nyilatkozata.

Stockholm, ápr. 15. — Amint megbízható forrásból közlik, Lenin felújította ama nyilatkozatot, hogy az antant megengedi az oroszország ellen való nyomulást, a bolsevik csapatok azonnal abba hagyták a további harcot. — Lenin hangsúlyozza, hogy elismeri Lengyelország ama részét önálló nemzeti állammak, amely eddig az orosz cári birodalomhoz tartozott.

Vilmos excsászár nyilatkozik.

Arold Bogbie angol újságíró meglátogatta Amerongenben Németország volt császáriját és a Daily Chronicleban beszámol arról a beszélgetésről amelyet vele folytatott. Vilmos a diplomáciát teszi felelőssé a háborúért, elsősorban az orosz diplomáciát, mely a cárt félrevezette. Németország ártatlanságát azzal is iparkodik bizonyítani, hogy 1914-ben egy német gyár a hadügyminiszter engedélyével 3000 gépfegyvert, 500.000 fegyvert és ötszáz millió töltényt adott el Oroszországnak. Nyilatkozott a német hadsereg erőszakosságairól is, amelyeket a polgári lakosság ellentállása tett szükségessé. Miss Cavell kivégeztetését egy részeg generális rendelte el, azután Vilmos megtiltotta, hogy nőket kivégezzenek. Az a gondolat, hogy törvényszék elé állíttatják, mulattatja. Ártatlannak tudja magát, tetteiért csak Istennek felelős. Ha mégis nemzetközi törvényszék elé akarnak állítani, inkább megölné magát, nem az ítélettől való félelmében, hanem mert ez elviselhetetlenül sértené önértétét.

A vöröskeresztek kongresszusa.

Cannesben e héten nyitották meg az antant Vöröskereszt-egyleteinek nemzetközi kongresszusát. Tulajdonképpen a legkitünőbb orvosok kongresszusa ez, melyen egy új világháború tervét iparkodnak kidolgozni: ezuttal a betegségek ellen indított harcról van szó. A kidolgozott program végrehajtásával a Vöröskereszt-egyesületeket bízzák meg. A kongresszust Davison, az amerikai Vöröskereszt elnöke hívta össze, elnökének Roux francia professzort választották meg. A kongresszus egyik legfontosabb tárgya: a nemi betegségek ellen való előzetes védekezés.

Mélyebb források.

II.

Micsoda sértő ellentmondást látunk Rousseau elvei és tettei között! Ime, fennen hangsúlyozza az önmegtartóztatást és mégis éveken át hódol a kicsapongásoknak. Fennen magasztalja a becsületességet és — ezüstkanalakat lop a szállásadójától. Dicsőítő himnusokat zeng a felebaráti szeretetről és aztán egykedvűen türi, hogy egy szegény cselédeány az ő lopásai miatt börtönbe kerüljön. Mint egy törvényhozó föllájtja az elvet: aki atyai kötelességektől borzad, annak nincs joga atyává lennie és ime, ő maga öt törvénytelen gyermekét lelencházba küldi. Valóban: Ha csak természetes hajlamait követi, nem fölfelé száll, hanem lefelé csuszik az ember.

De ne folytassuk! Már e néhány gondolat is elég illusztráció arra, hogy az a „csak jórachajló emberi természet“ neveléséges humbug. A társadalmat nem lehet megjavítani azzal a jelszóval, hogy: „Vissza a természethez!“ Vissza az őserdőkhöz, a fákra, a trogloditák barlangjaiba. Eljünk csapatokban. Legyen egyenlőség és vagyonközösség, mint az ég madarai között. Mert nem a kultúrában, nem a társadalomban van a rossz, hanem magában az emberi természetben. Hogyan került belé? Erre a homályos kérdésre teljes fényt csakis az isteni kinyilatkoztatás deríthet.

A Genézis harmadik fejezete botrány a modern hitetlenségnek és mégis ez a lelahotázott „mózesi dajkamese“ tartalmazza az egyedüli észszerű magyarázatát az élet töméntelen hamis zöngéjének és az összes szociális bajok végső eredetének. Az a kigyó, az az alma, az az isteni átok, amely a paradicsom lugasaiban hangzott el, elemei annak a szomorú tragédiának, amely

természetünk bukását okozta. Azóta az elátkozott föld bojtortjánt terem, azóta arcunk verejtékével keressük a mindennapi megélhetést. Azóta az emberi szív véres aréna, amelyen a jó és a rossz vijja örökös csatáját és ha csak nincs természetfölötti segítség, nincs kegyelem: a szenvedélyek koncentrikus támadásával szemben az akarat bukik el. De különösen azóta van szociális kérdés, mert van kapzsiság, van irigység, van brutális önzés és szertelenség. De éppen azért azóta ez a szociális kérdés pusztán emberi erővel meg nem oldható. Sem marxizmus, sem bebelizmus, sem a magánbirtok radikális eltörlése, sem a szociális állam, sem bármiféle gazdasági reform nem fogja helyre billenteni a megingott társadalmi egyensúlyt, ha mellőzzük a belső, a lelki, egyszóval a vallás-erkölcsi reformokat. Mert belül van a baj, a társadalom lelke beteg. A lelket azonban nem a nemzetgazdász fogja meggyógyítani, hanem csak egy természetfölötti hatalom, amelynek sajátos territórium a emberi lélek: a kereszténység. És ezzel elérkeztünk érvényesülésünk forduló pontjához, amelynél a kereszténység társadalmi kulturhivatását és a benne rejlő szociális erőket kell röviden méltatnunk.

Az olaszok becserélik a koronát.

Az olasz lapok arról írják hogy az olasz csapatok által megszállt területen a kormány rendelete folytán be kell cserélni a koronát lirára. A becserélésnél a papirbankó 40 centizemót, az ezüstkorona 80 centizemót ér.

Kávóházakban kérje a „Délvidék“-et.

Befejezték a rokkantak felülvizsgálását.

983 rokkantat vizsgáltak meg (Saj. tud.) Szabadka, ápr. 16

Már két hete nagyon mozgalmas volt minden dőlelőtt a tiszti főorvosi hivatal, ahol a szabadkai rokkant katonákat vizsgálták felül és újra megállapították rokkantságuk mérvét, hogy róluk az állam gondoskodhassék. A mai napon fejezték be a rokkantak felülvizsgálását. Összesen 983 rokkantat vizsgáltak meg e két hét alatt.

E szomorú esemény, a nyomorékok vizsgálása, sokszor nem megy minden humor nélkül. Két összeroncsolt testű cigány jelent meg ma például a vizsgálóbizottság előtt; mind a kettő vagyon-talan üsifoltosó.

— Nincs nekem semmi más, mint ami rajtam van. — Jót mulattak a jelenlévők ezen a mondatán, mert bizony csak a bőre meg a bozontos haja volt rajta; a ruháját az előszobában hagyta ugyanis, mikor belépett.

A másik Kolompár is így nyilatkozott:

Bizony csak egy üllöm, meg egy kalapácsom van.

Mikor aztán felülvizsgálat után megmagyarázták neki, hogy a kapott cédulával (60 százalékos rokkantsága volt rajta) várjon otthon míg hívják, ebbe nem nyugodott bele, hanem mihelyt kilépett az ajtón, azt mondta ott várakozó feleségének:

— No most gyertünk a helyettes polgármester urhoz a rokkant pénzért!

A mai utolsó napi felülvizsgálat után e hó 25 én tartanak még egy pótfelülvizsgálatot az elmaradtak részére, akik bármi ok miatt — eddig nem jelenhettek meg.

Kevés az áru, sok a közvettlő.

Saját tudósításunk,

Szabadka ápr. 16.

Sokan nem tudják megérteni, mi az oka annak, hogy ugyanakkor, mikor a szomszédságban lévő Horvát Szlavonországban — vagy a Bánátban, — de különösen Temesvárott az iparcikkek ára nagy és fontos esést mutat, addig Szabadkán még mindig a legvadabb árakkal uzsorázzák a közönséget.

Pedig a szabadkai piacot is ellepte a ruhaszövet, a vászon, a cérna, a cipő és mindenféle iparcikk.

Ezeket a cikkeket majdnem kivétel nélkül az északi vagy szarvéri piacon szerzik be, — de sajátságos, hogy mire ezek a fogyasztóhoz kerülnek, az olesó áról csak a hir maradt meg.

Utánanéztünk egy kicsit a dolgoknak és rájöttünk a bajok kuforására. A drágaság oka: a lánc-kereskedelem. Valóságos betegsége lett ez Szabadka gyanus kereskedő elemének. Az olesón vett áru előbb 5-6 kézen megy keresztül, míg végül a kereskedőhöz jut és a mai „szolid“ kereskedői haszon megfizetésével, végre a fogyasztóhoz.

A szabadkai kávéházak egy része a lánckereskedők otthona lett és ezek a piócák a lánckereskedelmet egészen szabadon üzik a

jámbor fogyasztók szemellettára.

Adnak és vesznek mindenféle árut a gyertyától egészen a harisnyagumig. A szemünk előtt adtak el rossz minőségű gyertyát különként 60 koronáért, amelyet egy pár perccel később már 65 koronáért vett meg egy másik furcsa kinézésű ügynök, Tessék megérteni, még csak az ügynök vette meg és mi lesz még ebből, mire a kereskedőhöz kerül?!

Egy 10 méteres vég harisnyagumi ára a lánckereskedők között 160 korona; de ez még nem végleges ár, kézzől kézre emelkedik.

Az iparsikkek egész tömegét kínálják a kereskedelem eme parazitái és sajnos, — nincs ellenük semmi védelem; de miután nagyon sok közöttük az idegen pófa, ajánljuk a rendőrség figyelmébe, hogy lehetőleg tisztítsa meg a piacot ezektől a kártékony ragadozóktól; és végül is, a lánckereskedelmet nem lehet a tisztességes foglalkozások közé sorolni. Ezeket üldözni kellene Albániába, vagy esetleg még tovább... De addig, amíg a pénzünket el nem viszik, mert jaj nekünk, ha Szabadka kereskedelme a jövőben is ezektől a lánckereskedőktől fog függni. Lesz itt mindegy rossz, de olesóság soha!

A dohánytermelés válságos helyzete.

Saját tud.)

Szabadka, április 16

A megszállás folytán az egész Bácska mult évi dohánytermése ugyszólván közprédává lett. A termelt nagymennyiségű dohányra nézve semmi rendelkezés nem történt és a teljesen szabad kezelt nyert termelők a dohányt a magánkereskedelem tárgyára tették. Ez lett volna még a legkisebb baj, ha a dohányt a termelők szakszerűen kezelték volna, de sem a dohány kezelése, sem a feldolgozása nem volt olyan, hogy ezt az általános érdekek javára irhatnók. A nagymérvű dohányszpekuláció mellett is milliók mentek kárba, pedig a dohánytermés szakszerű feldolgozását a meglévő gyárak jórészen biztosíthatták volna, ha a hatóság erre nézve még idejében intézkedett volna.

A termelők a kiváló alkalmat csupán saját céljaikra használták fel és mentesítve minden kötelezettségtől, — a termelt dohány-mennyiséget vagy kicsempészték, vagy a belső piacon adták el olyan áron, amelynél nagyobb uzsorát még aligha üztek.

Mindenki érzi azt, hogy addig is, míg a végleges helyzet kialakul, ezt a szertelenséget ki kell küszöbölni és a dohányárusítást

valami elfogadható határok közé kell szorítani.

De még fontosabb ennél az, hogy a termelt dohány megfelelő kezelést biztosítsák és ezt csak úgy lehet elérni, ha a dohánytermést központi kezelésbe veszik.

Igy nem történhetnék meg, hogy a jó minőségű szivardohány a szakszerűtlen kezelés folytán értékét veszítve, mint az egészségre káros „saját gyártmány“ kerüljön a teljesen ellenőrzés nélkül álló piacra. Szükséges a hatósági intézkedés azért is, mert a dohánytermelés is komoly veszélyben van. Ugyanis megfelelő minőségű dohánymag csak nagyon kevés van és feltehető, az idén is sokan szándékoznak dohányt termelni, részben azért is, mert erre a célra sok termelő rendezkedett be, különösen a háború folyamán. A dohánymagüzérkedés máris megindult és ha a hatóság idejében nem lép közbe, kiszámíthatatlan károk érik nemcsak a termelőket, hanem a fogyasztókat is.

Igen célravezető volna, ha a hatóság szerezne be megfelelő mennyiségű és minőségű dohánymagot és azt a mult évi termelés

arányában osztaná ki a termelők között. De általában legfőbb ideje annak, hogy a dohánytermesztést ellenőrzés alá vegyék és annak szakszerű és gazdaságos feldolgozását biztosítsák.

Megbüntetik a cukor csempészeket.

Hat havi elzárás és 20 ezer korona pénzbüntetés.

(Saját tud.) — ápr. 16

Szabadkán az utóbbi időben a cukor érthetetlen módon sok magánszemély kezébe került, akik kapván a jó alkalmon, uzsoráron sózták a cukorkeresők nyakába. A kilogrammonkénti 16-18 koronás árak egyáltalán nem mentek ritkaságszámba. Az uzsorásoknak kapóra jött az is, hogy a város sehogyssem tudta megkapni a megrendelt cukormennyiséget a cservenkai gyárból s így a közönség cukor nélkül maradt és kénytelen volt az uzsorásokhoz fordulni egy kis cukorért.

Hogy ezeken az ádátlan állapotokon segítsenek, Rajcsics Sándor gazdasági tanácsos hirdetményt bocsájtott ki, — amelyben hivatkozik a szerb kormány rendeletére, amely büntetendő eseménynek minősíti a cukorcsempészetet.

A szerb kormány rendelete szerint a cukor forgalombahozatala a közéletmelzési hivatalok joga. Aki tehát cukrot csempész, büntetendő eseményt követ el.

A büntető rendelkezés különben kiterjed a csempészeken kívül az eladókra, sőt a vevőkre is. Eszerint tehát, aki cukrot csempész, elad, vagy vesz, az arra rendelt hivatal megkerülésével, hat hónapi elzárással és 20,000 korona pénzbüntetéssel büntethető.

Mondanunk sem kell, hogy Szabadkán nagyon is elkel egy ilyen szigorú rendelkezés.

EDISON KINO

A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Ma bemutató előadás

ÁVE MÁRIA

Dráma 4 felvonásban.

Műsoron csütörtökig

Kezdeté 6 órakor.

A mágnássusztér cipője.

— Aki 1360 koronás ár mellett is ráfizet. —

(Saját tud.) Szabadka ápr. 16

Annak idején megemlékeztünk arról a híres esetről, hogy Thurzó Pál Kossuth-utcai cipész egy pár női cipőt esekély 1360 koronásért készített el egy szabadkai uriaszszonynak, levérve ezzel mindenemű árdígitási rekordot. Thurzó azzal érvelt, hogy ő mágnássusztér és azért szabad neki egy kevéssel többet kérni elvégre a cimerez susztér drágább mint többi proletár susztérek. Az érvelés kétségkívül bírt is valami alappal, de a vevő nem akceptálta és feljelentette Thurzót a kiróvó koronás oroszlanos férfit árdígitásért. Azóta sok idő telt el. Lejárt a nemesek és mágnások kora, tehát Thurzó ur jogcíme is kétségessé vált.

A mai tárgyaláson azután furcsa dolgok derültek ki, amelyek igazán megérdemlik, hogy a cipészek sranykönyvébe feljegyeztessenek. Először is a kihágott szakértő névszerint Kókay Antal cipész nem tudott határozott becsért mondani a cipőre, mert állítólag ilyen talpat és bőrt már régóta nem vett, tehát az értékét sem ismeri pontosan. Thurzó pedig — (és most tessék csodálkozni) nem hogy nem apellált ősi nemesi eredetűre, hanem mindenféle írással kimutatta, hogy ő nem árdígitott, hanem még rá is fizetett a cipőre kerek 2 korona és 40 filléret.

A tárgyaláson a szenzációs leleplezésre természetesen mindenki sóbálvánvává meredt Thurzó kivételével, mert 1360 koronás cipő arra való ráfizetés igazán csodálatos valami; annyira csodálatos, hogy szinte el sem lehet hinni a mai 500—600 koronás cipőárak mellett.

A tárgyalást különben elhalasztották, mert új szakértők kihallgatása vált szükségessé.

Mi csak annyit fűzünk az egész esethez, hogy nem látszik valószínűnek annak a bizonyos 2 K 40 fillérnek a ráfizetése.

A pincérek szervezkedése.

— A kávéosok és vendéglősök a borraivalórendszer mellett. —

(Saját tud.) Szabadka, ápr. 16

Lapunkban részletesen ismertettük már a szabadkai pincérek mozgalmát és kollektív szerződését, amelyben a lealázó borraivalórendszer helyett megélhetést nyújtó fixfizetést követelnek.

A szabadkai szállodai, éttermi, kávéházi és vendéglői alkalmazottak küldöttsége Lázár Lajos tükár vezetésével tegnap adta át a már ismerttetett kollektív szerződést dr. Mijatov Milorád rendőrfőkapitányuk és a szabadkai szállodások, vendéglősök és kávéházatulajdonosok jegyzőjének. A főkapitány a legjobb indulattal hallgatta meg a küldöttség vezetőjét és tudtára adta, hogy egy ízben már felhívta a vendéglősöket, szállodásokat és kávéházatulajdonosokat, hogy a kollektív szer-

ződés ügyében velük tárgyaljon, de nem jelentek meg.

A főkapitány megígérte a küldöttségnek, hogy a kollektív szerződés átvétele után még egyszer tárgyalásra hívja fel az érdekelteket és ha a vendéglősök, szállodások és kávéházatulajdonosok ezuttal sem jelennek meg, — amennyiben a szerződés pontjait, elfogadhatónak véli, — úgy rendeletileg fog intézkedni a szerződés életbeléptetése felől. Mindenesetre nagyon furcsa és szinte érthetetlen, hogy a szabadkai szállodások, vendéglősök és kávéházatulajdonosok ilyen merev álláspontra helyezkedtek alkalmazottaikkal szemben.

Megették a papiringet.

— Végy hozzá ecetet, hagymát és köményt! —

A következő történet B on játszódott le. Egy munkásné B. Jánosné 24 koronásért két papiringet vásárolt; az egyiket egy darabig hordta, aztán ki akarta mosni. A kapott utasításra tartva magát, az inget egy nagyfazék vízben helyezte el, amelyet a tűzhelyre állított. Közben el kellett mennie élelmiszert bevásárolni, ami jó időbe telt. Mialatt az asszony távol volt, hazajött a férje és felnőtt fia, mind a ketten gyári munkások. Először voltak és kutatni kezdtek a konyhában enni való után. A tűzhelyen megtalálták a nagy fazékot, amelyben már főtt a víz és benne valami fehér pépes anyag uszkált. Azt hitték, hogy valami tejfeles enni való készül a mivel a férj értett valamit a szakácsművészethez, hagymát, köményt, ecetet tett a fazékba, hogy az étel annál izesebb legyen. Mikor a víz felforr, a fazék tartalmát szépen tálba öntötték és csaknem az egészet felkanalazták.

Az ize kissé különös volt ugyan, de nem akadnak meg rajta, mert a háboruban mindentől elszoktak, vagyis jobban mondván, mindenhez hozzászoktak. Csak mikor az asszony hazaért, tudták meg, hogy a papiringet ették meg. Leginkább azon boszankodtak, hogy a szokatlan vacsora nagyon drága volt, azonfelül az asszonynak másik inget kellett vásárolnia.

— Artatlanul halálra ítélve. Az irországi Neuaghban különös temetés történt. Ötvenkét év előtt gyilkosság miatt felakasztották a két Mac Kornák testvért. Néhány nap előtt Dublinban meghalt egy kilencvenéves napszámos, aki halála előtt bevallotta, hogy a gyilkosságot nem a két Mac Kornák, hanem ő követte el. A Mac Kornák testvérek hátramardottai most azzal a kérdéssel fordultak Neuagh város tanácsához, hogy az artatlanul felakasztott két testvér holttestét ásattassa ki a neuaghi börtön alatt levő sírjukból és temettesse el egyházi pompával a városi temetőben. A tanács e kérésnek eleget tett és több ezer ember részvételével egyházi temetésben részesítették az 52 év előtt artatlanul felakasztott két testvért.

Felőlő szerkesztők telefonszáma
Pálca 24.

NAPI HIREK.

A nagyheti szertartások.

A nagyheti szertartások sorrendje a Szent-Teréz templomban a következő:

Nagyesütörtökön délelőtt 9 órakor szentmise, utána oltárfosztás és délután 4 órakor lamentáció.

Nagypénteken reggel 7 órakor passió. fél 8-kor magyar szentbeszéd és 9 kor csonka mise; délután 3 órakor bunyevác szentbeszéd, 4 órakor lamentáció.

Nagyszombaton délelőtt 8 órakor tűzszenntelés. utána keresztvizeszentelés és fél 10 órakor szentmise; mise után ételszentelés; délután 2 órakor ételszentelés és 6 órakor ünnepélyes feltámadás.

A nagyheti magyar lamentációt éneklük:

Csütörtök: — Frankl György, Tötössy Mária, Czittler Vilma.

Péntek: Tötössy Mária, Lyubibratich Lilly, özv. Farkas Józsefné.

— A városi tisztviselők 900 koronás segélye. Azok a városi tisztviselők, akik nem kapták meg a 900 koronás segélyt ma tisztogtak dr. Matievics főispán előtt, hogy adassa ki a részükre is a segélyt. A főispán megígérte a közbenjárást.

— Baj van a husvétii cukorral. Mindenki abban reménykedett, hogy husvóra megkapjuk legalább a március hóra esedékes cukrot. Ebből a reményből azonban, úgy látszik, semmi sem lesz, mert a szabadkai közéletmezősi hivatalnak még a mai napig nem sikerült vagonokat kapnia a cukor szállítására. Így a cukor majd valamikor husvét után fog megérkezni.

— Megeredt az eső. A nagyhet kedjén megkezdte az ég az esőt és egy napja már, hogy nem áll el. Ömlik a víz, mintha dézsából öntenék. Ha nem tart sokáig, akkor igen jól esik ez az eső, mert a kibujt gabona rohamosan fejlődhetik. Azok is jól jártak, a kik már elveteményeztek kertjeikben. De ha sokáig tartana az eső, még nagy károkat okozhat.

— Csendőroket keres a katonai parancsnokság. A szabadkai szerb katonai parancsnokság felszólítja mindazokat, a kik hajlandók a rendet fenntartó csendőrség kötelékébe belépni, hogy jelentkezzenek a délelőtti órákban a városházán a II. emeleti 119. számú szobában. A díjazás havi 200 dinár és ruházat, ezenkívül pótlék is jár. Főfeltevések a lakosság nyelvének teljes ismerete.

— Strandfürdő lesz Pálison. A pálicsi strandfürdő régi óta vajudó tervét megvalósítják. Az új strandfürdő a régi ingyenfürdő helyére kerül. Az ingyenfürdőt pedig a Thurzó-villa elé teszik át. Most már csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy fog festeni a fürdőző férfiak netovábbi vágya, a női fürdő, ha a közelében a legkevésbé válogatott in-

gyen publikum fürdik. Nem tessék gondolni, hogy némi botrányok lesznek?!

— A gyermekvédelem ügye. Dr. Matievics István főispán elnöke alatt a helybeli nőegyletek képviselőinek részvételével ülés volt, melyen Krasnoyevics kapitány a szerb kormány gyermekvédelmi osztályának kiküldöttje arról tartott előadást, hogy egy gyermekvédelmi központi választmányt létesítsenek — Felső Bácska és Baranya területére. A bizottság meg is alakult. Elnök lett Matievics főispán, titkár Szviresevics Bogdán.

— A makacs öngyilkos. Heintze Antónia müncheni magánzónó, aki régebbi idő óta szenved buskomorságban, a napokban háromszor akart az élettől megválni. Először kiugrott az ablakon, de a telefonvezeték megakadt a ruháján s addig függött ég és föld között, míg a tűzoltók kiszabadították. Alig félórával később leöntötte magát petróleummal és meggyújtotta ruháját. A házbeliek leöntették vízzel s megmentették a biztos haláltól. A haja azonban tövig leégett s több veszedelmes égott sebet is kapott. Míg az orvos bekötözte sebeit, hirtelen fölkapta az orvos operációs ollóját s beledöfte a torkába. Harmadszor sem sikerült az öngyilkosság, mert az orvos rögtön elállította a vérzést s bekötözte a sebet.

— Egy női aranygyűrű 2 nagyobb és két kisebb briliánsal találtatott. Jogos tulajdonátveheti városháza II. em. 97. sz. a.

Hasznos tudnivalók.

A parkettán esett olajfolt kivétele. Összekeverünk magnéziumoxidot (magnézia usta) — benzinnel péppé, rákenjük az olajfoltos helyre és ott hagyjuk megszáradni. Ezután kaparással eltávolítjuk és lemoszuk a helyét.

A Lifka-Mozi műsorából:

Saját villanyfejlesztő telep

Hétfőtől—csütörtökig A szerzetes. Várkonyi Mihály pompás színjátéka, értékes szerepe, 4 felv. repizben!

Husvétii szenzáció Vasárnaptól szerdáig A vig özvegy Lehár bájos melódiaju operettje főszereplők: Várkonyi Mihály és Bánhidny Ilona. A film már Szabadkán van.

A Korzó-Mozi műsorából:

Szerda—csütörtök: Hatalmas amerikai attrakció. — Alice Brady, Holbrook Binu a filmművészlég jelseinek felléptével: A halál rokona. amerikai kalandorjáték. egész estét betöltő gyönyörű sláger 5 felvonásban. — Az összes filmek már Szabadkán vannak.

Pénteken és nagyszombaton nincs előadás.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szer Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint azüveghesél könyvnyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám.

Arverési hirdetmény.

Közírré teszem, hogy a Péter Boschan Söhne wieni cég által megvett, de át nem vett háromszáznyolcvannyolcz 388 hektóliter 35 liter bort és pedig 268 hektóliter 97 litert Szabadkán, a Szabadkai Takarékos és Hitelintézet Jókai utca 16. szám alatti házának pincéjében folyó 1919 évi május hó ötödik napján délután három órakor, 110 hektóliter 38 litert Molcer Károlynak Szabadkán a Wesselényi- és Domjanich utcák sarkán levő háza pincéjében ugyanaz nap délutánján három és fél órakor hiteles személy közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen azonnali készpénzfizetés ellenében el fogom adni.

A vételi illetéket árverési vevő viseli, az árverés egyéb feltételei dr. Singer Simon szabadkai ügyvéd Bem-utcai irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők, s ugyanott értesülhetnek árverezni szándékozók arról is, hogy az eladás tárgyát képező bor mikor tekinthető meg.

Szabadka, 1919. évi április hó 14.
Kohn Samu.

Kapható:

Répamag

Muharmag

Heremag

Frank-kávé

Mazsola

Mandula

I. r. Stearingvertya

PÁCOLTHERING

Kékkő

Kence-pótló

Borbély-szappan

Szőlőkötöző spárga

Szőlőkötöző gyékény

Ruhaszárító kötél

legerősebb

ZSIRSZODA

szappanfőrdőhöz nagyban és kicsiben.

NOJCSEK GÉZA,

fűszer-nagykereskedőnél. Telefon 222.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy II. kör Zentai-ut 26. sz. a házamban levő ez 12 év óta fennálló korcsmát vendéglővé bővítettem ki, hol naponta friss meleg és hideg ételek, valamint tisztán kezelt italok kaphatók.

Teljes tisztelettel

Vojnich Z. József

vendéglőtulajdonos

Sztipancsevics Lajos

üzletvezető.

MEGHIVÓ.

A Honi Fonó és Kötélverőgyár r. t. f. évi április hó 23-án d. e. 1/2, 11 órakor Hódságon az igazgatósági ülés termében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre az igazgatóság a t. részvényeseket ezennel tisztelettel meghívja.

Tárgysorozat:

1. A jelenlegi 2,000,000 koronát kitevő alaptőkének 1500 drb. új részvény kibocsátása által 2,750,000 koronára leendő felemelése iránti előterjesztés és afeletti határozathozatal.
2. A társasági alapszabályok 5, 6, 25 és 26. §-ainak módosítása.

Felkérjük a t. részvényeseket, kik a közgyűlésen részt óhajtanak venni, hogy részvényeiket alapszabályaink értelmében a közgyűlés előtt legalább 8 nappal tártívény ellenében vállalatunk pénztáránál avagy a következő pénztárak valamelyikénél:

Magyar agrár és járadékbank r. t., Budapest.

Szlavóniai agrár takarékpénztár, Észék,

Bajavidéki takarékpénztár, Baja,

letenni sziveskedjenek.

Együttal megjegyezzük, hogy az alapszabályok 14 §-ában foglalt intézkedések értelmében ezen rendkívüli közgyűlés, tekintettel arra, hogy a f. hó 9-ére egybehívott rendes közgyűlés a tárgysorozat előbb említett két pontjára határozatképtelen volt, a jelenlevők és az általuk képviselt részvényesek számára volt tekintet nélkül érvényesen fog határozatot hozni.

Az Igazgatóság.**Értesítés!**

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy I., Kölcsey-u. 248. sz. a. a főpostával szemben

férfiszabóüzletet

nyitottunk. Elfogadunk minden szakmába vágó munkákat u. m. mindennemű férfiruha és felső kabátok mérték után való elkészítését a legújabb divat szerint, továbbá fordításokat javításokat és vasalásokat is eszközölünk. A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradunk kiváló tisztelettel:

Michler és Glasz

férfiszabók.

Spárga

Megrendelhető Báró Podmaniczky kertészetében, Telefon 436.

Tisztelt vevőimnek értesítésére hozom hogy Május 1-re Mackó-féle.

kistőzsdémet

áthelyezem Petőfi-utca 88 sz. alá Dr. Blum-féle házban.

Aki jó szappant akar főzni, az vegyen

zsirszódát

Kertész ez előtt Décsei sóraktárában. Wesselényi és Domjanich-uta sark. Taussig-ház Telefon 172.

Mész fehér darabos kömentes

kereskedők, építővállalkozók és szőlőbirtokosok vagonrakományként Bácska, Bánát és Baranyamegyének bármely vasutállomásáig, többek is együttesen megrendelhetik. 100 kg-ként K. 72, szállítás legkésőbb 14 napon belül eszközöltetik. Rendeléseket elfogad László Dezső, Szabadka, kizárólagos eladója az összes megszállott területekre a Novonemesztői mész és cementművek Résztársasága.

Apróhirdetések.

Egy szó ára 30 fillér. A legkisebb hirdetés 3 kor. Felvilágosítást hirdetésiglyekben a kiadóhivatalnál. Telefon 300.

20 kapa föld 12 belőle herés és 8 veteményes a villanytelep mögött eladó. Tudakozodni lehet I. kőv Tompa utca 261 sz. alatt reggel 8 és 9 óra között.

288-3

Eladnám, vagy becserelném egy 6-os Máv. eséplőgépet egy magános 8 as kazánért. Cim a kiadóhivatalban.

294-2

Arankamentes heremag és muharmag kapható Ivandékies Györgynél, Wesselényi u. 295-5

„Házias” jelígenek levele van a kiadóban

Munkáslányokat keresünk Ruif Cukorgyár I. Damjanich-u. 145 sz. (Mészáros Gábor-ház) 296-2

A Honi Fonó és Kötélverőgyár r. t. Hódságon komptoáristát keres, ki a magyar és német nyelven kívül szó és írásban perfektül bírja a szerb nyelvet is. Bizonyítvány-másolatokkal felszerelt ajánlatok a nevezett vállalat igazgatóságához Hódságra intézendők. 307-1

Bajmok községben a piactéren egy pénz és iratok tartalmazó börtárca találtatott. Az iratokból következtetve, a tárca szabadkai lakosé. Igazolt tulajdonosa alolított hivatalban átveheti. Malagurszky, községi jegyző. 308-1

Asztalostanonc felvétetik Wilhelm Erneszt asztalosnál, W. kör 514.

309-2

Keszthelyt végzett 39 éves nőtlen gazdatiszt, aki a magyar, német, szerb, román nyelvet bírja eddig önállóan gazdálkodott katonaság alólis fel volt mentve Önálló vezetését vállalja kisebb gazdaságnak vagy szőlőbirtoknak, mert ezen a téren is alapos praxissal rendelkezik. Erkölesi és pénzügyi garancia rendelkezésre áll Szerény igényű. Cim a kiadóban.

306-4

Egy teljes jókarban levő lelt ajtó tokkal együtt, rézvasalással, eladó, Szemmary-villában, Palics. 304-1.

Palicson kiadó szoba nyár-ra, Nagy Ferenc-villában, földművesiskola mellett.

Öt szekér jóminőségű istállótrágya eladó. I. kör Zöld-utca 284 szám.

Egy teljes nyeregfelszerelés eladó. Cim a kiadóban. 302-1

Vendéglő eladó azonnal átvehető Kőlesei-utca 279. 275-2

Kiadó Palics-fürdőn

f. óvi május hó 1-től az ugynevezett

SCHULHOFF VILLA

ugyanott egyes szobák is kaphatók.

Szabadkai Takarékpénztár és Népbank.